

Додаткова інформація щодо емісії грошей в Україні

Процедура емісії грошей в Україні суворо регламентована. Вона відбувається виключно в безготівковій формі шляхом зарахування відповідної суми коштів на кореспондентські рахунки українських банків в Національному банку. Коли ж гроші вилучаються з обігу, то відповідна сума, навпаки, списується з цих рахунків. Готівкові гроші випускаються в обіг або вилучаються з обігу виключно в обмін на безготівкові. *На загальний обсяг грошей в обігу операції перетворення безготівкових коштів в готівкові (і навпаки) не впливають.*

За 2010 року обсяг чистої безготівкової **емісії (випуск коштів в обіг за мінусом їх вилучення з обігу)** становив **35,5** млрд. грн. Майже всі ці кошти (99,4%) були випущені в обіг через операції з купівлі іноземної валюти для поповнення міжнародних резервів України.

Випуск коштів в обіг здійснюється через валютний, фондовий та кредитний канали і забезпечується отриманням Національним банком України еквівалентного обсягу іноземної валюти або ліквідних фінансових інструментів, завдяки чому за потреби через ці ж канали відбувається вилучення коштів з обігу.

Необхідно розуміти, що **не увесь обсяг емітованих коштів в той або інший момент часу реально знаходиться в обігу.** Частина емітованих коштів вилучається Національним банком України через проведення мобілізаційних операцій в процесі регулювання грошово-кредитного ринку. Частина коштів акумулюється на рахунках Уряду в Національному банку України. **Той обсяг коштів, який є реально доступним для обслуговування економічного обороту, знаходить відображення в показнику монетарної бази (базових грошей).** Цей показник включає кошти в гривні, які знаходяться на кореспондентських рахунках банків в Національному банку України, а також готівкові кошти як в касах банків, так і в позабанківському обігу.

Показник приросту монетарної бази підлягає жорсткому контролю. Зокрема, він контролюється в рамках зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом в рамках зобов'язань, які Україна взяла на себе при реалізації програми «Стенд-бай».

В рамках програми «Стенд-бай» встановлені кількісні критерії ефективності по показниках чистих внутрішніх активів та чистих міжнародних резервах, які є складовими показника монетарної бази.

Показник **чистих внутрішніх активів** демонструє наскільки монетарна база формується за рахунок випуску коштів в обіг через канали, відмінні від валютного, в свою чергу показник **чистих міжнародних резервів** характеризує зовнішню стійкість грошової одиниці.

За станом на 01.01.2011 ці критерії ефективності Національним банком України були дотримані.

Таким чином, обсяг випуску в обіг коштів, здійснений у поточному році Національним банком України, відповідає зобов'язанням України в рамках програми «Стенд-бай», у т.ч. встановленим цілям по інфляції.